TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20954
Tarih : 2.11.2026

- 52392

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Ömer Bolat** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Ticaret Bakanlığının verilerine göre, esnaf ve sanatkârlara 2024 yılında 232.192 kredi kullandırımıyla 114,8 milyar TL, 2025 yılında ise 257.709 kredi kullandırımıyla 175,8 milyar TL faiz indirimli finansman sağlanmıştır. 2026 yılının ilk beş ayında 83.420 kredi kullandırımı gerçekleştirilmiş ve toplam 63,1 milyar TL finansman sunulmuştur. Bu veriler, kamu destekli kredi sisteminin önemli bir büyüklüğe ulaştığını göstermektedir.

Bakanlık tarafından 5 Ocak 2026 tarihinden itibaren Hazine faiz destekli kredilerde esnafın üstlendiği yıllık faiz oranı yüzde 20'ye indirilmiştir. Bununla birlikte 27 Ağustos 2026 tarihinde yapılan düzenlemeyle vergi veya sosyal güvenlik prim borcu bulunan esnafın da belirli koşullarda kredi kullanabilmesi sağlanırken bu gruptaki bazı krediler için yıllık finansman maliyeti yüzde 24 olarak belirlenmiştir. Söz konusu düzenleme, kamu borçları nedeniyle finansmana erişmekte güçlük yaşayan esnafın durumunu da gündeme getirmiştir.

Kamu destekli finansman olanaklarının toplumsal cinsiyet eşitliği açısından değerlendirilmesi de önem taşımaktadır. Kadın esnaf ve sanatkârların kredi başvurularının kabul ve ret oranları ile kullandırılan toplam finansmandan aldıkları payın ortaya konulması, ekonomik kaynaklara erişimdeki eşitsizliklerin belirlenmesi ve kadınların ekonomik yaşama katılımını güçlendirecek politikaların geliştirilmesi açısından gereklidir.

Öte yandan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin 23 Ekim 2026 tarihinde açıkladığı verilere göre, 2026 yılının ilk dokuz ayında kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,1 artmıştır. Esnaf ve sanatkâr sicilindeki işletmelerle farklı bir istatistiksel kapsama sahip olan bu veri, küçük işletmelerin ekonomik koşullarının ve kapanış eğilimlerinin birlikte incelenmesi gerektiğini göstermektedir.

Bu kapsamda:

1. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında Hazine faiz destekli esnaf kredilerine kaç başvuru yapılmış, kaç başvuru kabul edilmiş ve kaçı reddedilmiştir? Kredi kullanan tekil esnaf ve sanatkâr sayısı ile toplam kredi tutarının yıllara ve illere göre dağılımı nedir?
2. Söz konusu yıllarda kullandırılan kredilerin ne kadarı işletme sermayesi, yatırım, iş yeri edinme, taşıt ve makine-teçhizat alımı amacıyla kullanılmıştır? Kredi tutarlarının sektörlere göre dağılımı nedir?

3. Hazine faiz destekli kredi kullanan esnaf ve sanatkârların ne kadarı kredi taksitlerini zamanında ödeyememiştir? Gecikmeye düşen, yeniden yapılandırılan ve yasal takibe aktarılan kredi sayısı ile toplam tutarı yıllara göre nedir?
4. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullandırılan kredilerde faiz dışında uygulanan kesinti, komisyon, masraf ve diğer maliyetlerin toplam tutarı nedir? Bu maliyetlerin esnafın fiilen eline geçen kredi tutarı üzerindeki etkisi incelenmiş midir?
5. Hazine faiz destekli kredi kullanan işletmelerin kredi kullanımını izleyen bir, üç ve beş yıllık dönemlerde faaliyetlerini sürdürme, istihdamlarını koruma ve gelirlerini artırma durumlarına ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?
6. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı kaç işletme açılmış, kaç işletme kapanmıştır? Kapanan işletmelerin illere ve faaliyet alanlarına göre dağılımı nedir? Kapanan işletmelerden kaçı son üç yıl içerisinde Hazine faiz destekli kredi kullanmıştır?
7. 27 Ağustos 2026 tarihinde yürürlüğe giren düzenleme kapsamında vergi veya sosyal güvenlik prim borcu bulunan kaç esnaf ve sanatkâr Hazine faiz destekli kredi kullanmıştır? Bu kapsamda kullandırılan toplam kredi tutarı nedir? Düzenlemeden yararlanamayan başvuru sahiplerinin sayısı ve başlıca ret gerekçeleri nelerdir?
8. Kredi borçlarını ödemekte güçlük yaşayan esnaf ve sanatkârlar için faiz indirimi, borç ertelemesi, yeniden yapılandırma veya geri ödeme sürelerinin uzatılması yönünde yeni bir çalışma yürütülmekte midir?
9. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında Hazine faiz destekli esnaf kredilerine başvuran ve kredi kullanan kadın esnaf ve sanatkâr sayısı kaçtır? Kadınların kredi başvurularının kabul ve ret oranları ile kullandıkları toplam kredi tutarı nedir? Kadın esnaf ve sanatkârların toplam kredi kullananlar içerisindeki oranı ve kullandırılan finansmandan aldıkları pay yıllara göre nasıl değişmiştir?
10. Diyarbakır'da 2024, 2025 ve 2026 yıllarında kaç esnaf ve sanatkâr Hazine faiz destekli kredi kullanmış, toplam ne kadar finansman sağlanmıştır? Aynı dönemde kaç esnaf işletmesi kapanmış, kredi borcu nedeniyle takibe düşen veya borcunu yapılandıran işletme sayısı kaç olmuştur?